

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

<https://nadwislanski.strazgraniczna.pl/wis/aktualnosci/62471,Placowka-Strazy-Granicznej-w-Lodzi-ma-swojego-Patrona.html>
28.09.2024, 05:10

Placówka Straży Granicznej w Łodzi ma swojego Patrona

Dagmara BIELEC
27.09.2024

Wczoraj (26 września 2024 roku) przed terminalem Portu Lotniczego Łódź odbyły się uroczystości z okazji nadania Placówce Straży Granicznej w Łodzi imienia gen. bryg. Józefa Adama Pecki. Podczas uroczystego apelu została odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona Patronowi placówki. Wśród gości uczestniczących w wydarzeniu byli Wojewoda Łódzki Pani Dorota Ryl oraz rodzina Generała Pecki na czele z Jego wnuczką Panią Joanną Sybińską.

We wczorajszym apelu patriotycznym udział wzięli także: Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej płk SG Dariusz Lutyński, Komendant Placówki Straży Granicznej w Łodzi wraz z zastępcami, komendanci i dowódcy zaprzyjaźnionych służb mundurowych oraz przedstawiciele Portu Lotniczego Łódź im. Władysława Reymonta, instytucji, szkół i stowarzyszeń, które na co dzień współpracują z Placówką Straży Granicznej w Łodzi, jak również kadra kierownicza oddziału oraz funkcjonariusze i pracownicy Placówki Straży Granicznej w Łodzi.

Obecni również byli nasi czcigodni przyjaciele – przedstawiciele łódzkiego Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska” – jego Prezes Pan Janusz Lange wraz z małżonką Panią Kazimierą Lange – Przewodniczącą Rady Federacji Rodzin Katyńskich w Warszawie.

W przeddzień uroczystości (25 września 2024 roku) kadra kierownicza Placówki Straży Granicznej w Łodzi udała się na Cmentarz Stary przy ul. Ogrodowej, gdzie złożyła wiązanek kwiatów i zapaliła znicz na grobie rodzinnym gen. bryg. Józefa Adama Pecki, który jest Jego grobem symbolicznym, bowiem prochy Generała spoczywają na cmentarzu w Charkowie.

Apel rozpoczął meldunek złożony Komendantowi Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej o gotowości do rozpoczęcia uroczystości, następnie po przeglądzie pododdziałów, podniesiono flagę na maszt i odegrano hymn państwowy.

Po powitaniu wszystkich przybyłych gości Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej płk SG Dariusz Lutyński w swoim okolicznościowym wystąpieniu przybliżył zgromadzonym sylwetkę gen. bryg. Józefa Adama Pecki, podkreślając, że *„taki życiorys, oddanego krajowi żołnierza, budzi uznanie i szacunek zarówno wśród nas – ludzi w polskim mundurze, jak i mieszkańców Łodzi i województwa łódzkiego, gdzie żyją*

potomkowie Generała”, dodając, że „nadanie placówce imienia gen. bryg. Józefa Adama PECKI to uhonorowanie Jego zasług, jako Polaka i patrioty, kawalera Orderu Virtuti Militari, dzielnego żołnierza, trzykrotnie rannego w walce w obronie Ojczyzny, który zapisał piękną kartę w dziejach najnowszej historii naszego kraju, a Jego odwaga i poświęcenie budzi wśród potomnych podziw i szacunek. Całe swoje życie podporządkował służbie na rzecz Polski, płacąc za to najwyższą cenę. Nasz Bohater walcząc w obronie Ojczyzny ze znacznie silniejszymi przeciwnikami nigdy im nie uległ. A przecież, nawet być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo”.

Na koniec Pułkownik Lutyński wyraził przekonanie, że *„odslonięta pamiątkowa tablica, dedykowana pamięci Generała Pecki będzie przypominała wszystkim funkcjonariuszom i pracownikom służącym na co dzień w Placówce Straży Granicznej w Łodzi o bliskim związku naszej służby z poświęceniem bohaterów, którzy walczyli o wolną Polskę”.*

Po wystąpieniu Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, laudację o nowym Patronie placówki wygłosił Pan Janusz Lange - Prezes Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska”, po niej został odczytany Akt nadania imienia Placówce Straży Granicznej w Łodzi, który został przekazany na ręce komendanta tejże placówki ppłk. SG Rafałowi Grzejszczakowi.

Następnie oficjalna delegacja w osobach Pani Joanny Sibińskiej - wnuczki Patrona, Wojewody Łódzkiego - Pani Doroty Ryl, Komendanta NwOSG płk. SG Dariusza Lutyńskiego oraz Komendanta PSG w Łodzi ppłk. SG Rafała Grzejszczaka dokonała odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci gen. bryg. Józefa Adama Pecki, a ceremonii jej poświęcenia dokonali - Kapelan NwOSG ks. ppłk SG Ryszard Preuss wraz z Kapelanem Stowarzyszenia „Rodzina Katyńska” w Łodzi ks. prałatem Tadeuszem Weberem. Obaj kapelani są uczestnikami licznych pielgrzymek na cmentarze na wschodzie, organizowane przez Rodzinę Katyńską.

Niezwykłe wzruszającym momentem wydarzenia było wystąpienie wnuczki Patrona PSG w Łodzi - Pani Joanny Sibińskiej, która przywołała kilka wspomnień z okresu dzieciństwa, dotyczących starań jej matki Liliany Ojrzanowskiej w ustaleniu losów jak i pochówku Generała Pecki. Kolejnym punktem wydarzenia było odczytanie przez Komendanta PSG w Łodzi ppłk. Rafała Grzejszczaka listu od profesora Jacka Ojrzanowskiego - wnuka gen. bryg. Józefa Adama Pecki, który ze względu na swój stan zdrowia nie mógł uczestniczyć w uroczystości.

Wczorajsza uroczystość była także okazją do wręczenia Medalu Pamiątkowego „Za Zasługi dla Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej”. Medalem uhonorowano Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska” w Łodzi. Medal pamiątkowy prezesowi stowarzyszenia Panu Januszowi Lange wręczył komendant Lutyński.

Dziękując za życzliwość w wspieraniu działań na rzecz łódzkiej społeczności katyńskiej oraz zaangażowanie w uroczystości nadania imienia gen. bryg. Józefa Adama Pecki

Placówce Straży Granicznej w Łodzi, Pan Janusz Lange wręczył medale Pamiątkowe Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska” w Łodzi Panu Komendantowi NwOSG płk. SG Dariuszowi Lutyńskiemu, Komendantowi PSG w Łodzi ppłk. SG Rafałowi Grzejszczakowi oraz przedstawicielom Wydziału Organizacji i Promocji NwOSG – kpt. SG Annie Kubiś-Kuras i Pani Ewie Waligórze.

Na zakończenie części oficjalnej uroczystości głos zabrała Pani Dorota Ryl - Wojewoda Łódzki, podkreślając w swoim wystąpieniu wyjątkowy charakter uroczystości, pięknie łączącego aspekty historyczne z rodzinnymi. Gratulując placówce wyboru na swojego Patrona tak wspaniałej postaci jaką był Generał Pecka, wyraziła przekonanie, że wartości jakie reprezentował nowy Patron placówki stale towarzyszą łódzkim funkcjonariuszom Straży Granicznej w codziennej służbie.

Po zakończeniu apelu, wszyscy uczestnicy udali się na antresolę Portu Lotniczego Łódź, gdzie można było zwiedzić wystawę przygotowaną przez Muzeum Tradycji Niepodległościowych i Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska” ku czci gen. bryg. Józefa Adama Pecki. Podczas ekspozycji, do dyspozycji wszystkich zainteresowanych postacią Patrona byli dyrektor Muzeum Tradycji Niepodległościowych Pan Jacek Wawrzyńkiewicz oraz dr Sebastian Adamkiewicz - koordynator Sekcji Naukowej i Kustosz tego muzeum.

Uwieńczeniem uroczystego przedsięwzięcia zorganizowanego przez Nadwiślański Oddział Straży Granicznej oraz Placówkę Straży Granicznej w Łodzi był występ wokalny funkcjonariuszki PSG w Łodzi st. chor. SG Edyty Płockiej, która wykonała kilka utworów o charakterze sentymentalno - patriotycznym.

Współorganizatorem uroczystości był Zarząd Oddziałowy NSZZ FSG przy NwOSG.

***

Gen. bryg. Józef Adam Pecka urodził się 28 października 1895 w Tarnowie, jako syn Walentego i Anny z Kozłów. Miał córkę Lilianę i synów Tadeusza i Kazimierza.

Po ukończeniu tarnowskiego gimnazjum oraz zdaniu egzaminu maturalnego, wstąpił w 1913 roku do 14 Drużyny Strzeleckiej i posługiwał się pseudonimem „Józef Porębski”. Od 6 sierpnia 1914 roku służył w 1 Pułku Piechoty I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego, brał udział we wszystkich bitwach. Po raz pierwszy został ranny pod Łowczówkiem. Po rekonwalescencji został awansowany na stopień kaprała (1 lutego 1915 roku). Po odmowie złożenia przysięgi na wierność państwu centralnym, jako poddany austriacki, został wcielony do armii austro-węgierskiej i wysłany na front włoski. Podczas urlopu w Lublinie zdezerterował z armii zaborczej i przystąpił do działalności konspiracyjnej w Polskiej Organizacji Wojskowej.

15 listopada 1918 roku wstąpił do Wojska Polskiego. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Po sformowaniu się 1 lubelskiego pułku piechoty pozostawał na froncie ukraińskim. W sierpniu 1919 roku pułk wszedł w skład 3 Dywizji Piechoty Legionów.

Po raz drugi został ranny pod Kostiuchnowką, a w dniu 14 sierpnia 1919 roku został awansowany na stopień podporucznika. Od lutego 1920 roku uczestniczył w walkach na froncie północno-wschodnim. Po raz trzeci został ranny pod Okuniewem. Wkrótce został awansowany na stopień porucznika (30 lipca 1920 roku). W lipcu 1920 roku został skierowany na Lubelszczyznę, gdzie brał udział w walkach odwrotowych, a następnie w podjętej znad Wieprza ofensywie sierpniowej oraz w bitwie nad Niemnem. Od 14 października 1920 roku dowodził batalionem, awansując równocześnie do stopnia kapitana.

W okresie międzywojennym służył m.in. we Włodzimierzu Wołyńskim, gdzie stacjonował 23 Pułk Piechoty. W okresie od 31 lipca do 29 grudnia 1924 roku ukończył kurs w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu. W okresie od 19 stycznia do 16 grudnia 1925 roku zajmował stanowisko I adiutanta 23 Pułku Piechoty. W dniu 1 lipca 1925 roku został awansowany do stopnia majora.

We wrześniu 1928 roku piastował stanowisko wykładowcy w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu, a następnie pomocnika dyrektora nauk i dyrektora nauk. W dniu 1 stycznia 1930 roku otrzymał awans na podpułkownika. W latach 1931 - 1937 pełnił funkcję zastępcy dowódcy 67 Pułku Piechoty w Brodnicy. Brał udział w strzelectwie sportowym i uczestniczył w zawodach międzynarodowych, a także pracował w Związku Oficerów Rezerwy i Związku Harcerstwa Polskiego.

W dniu 18 listopada 1935 roku został dowódcą 58 Pułku Piechoty Strzelców Wielkopolskich w Poznaniu. Po prawie 3-letnim okresie dowodzenia z dniem 19 marca 1938 roku otrzymał awans na stopień pułkownika.

W czerwcu 1938 roku został przeniesiony do Równego, aby objąć stanowisko dowódcy Pułku Korpusu Ochrony Pogranicza „Zdołbunów”. W skład pułku wchodziły: batalion: „Hoszczka”, „Ostróg”, „Dederkały”, „Żytyń”; szkolny dywizjon kawalerii „Niewirków”; szwadron kawalerii „Mizocz” i „Dederkały”; kompania saperów „Hoszczka”.

Pod względem liczebności, uzbrojenia oraz wyposażenia był to najsilniejszy pułk graniczny bezpośrednio podlegający pod dowódcę KOP. Teren podlegający pod dowództwo płk. Józefa PECKI sięgał od granicy do 30 kilometrów w głąb kraju.

3 września 1939 roku płk Józef Pecka przybył do Łunińca, gdzie w oparciu o dowództwo brygady „Polesie” formowano dowództwo 38 Dywizji Piechoty. Tego samego dnia objął dowództwo 38 Dywizji Piechoty Rezerwowej. Po wkroczeniu wojsk sowieckich i rozformowaniu dywizji, powrócił do Równego. W dniu 10 października 1939 roku został aresztowany przez NKWD i był więziony, wraz z innymi polskimi oficerami, w koszarach na tzw. Sucharówce, gdzie po raz ostatni widział się ze swoją dwulastoletnią wówczas córką Lilianą, którą pożegnał następującymi słowami: „Pamiętaj, Liluś, bądź zawsze dobrą Polką”. W dniu 17 października 1939 roku został wywieziony do obozu w Starobielsku.

Wiosną 1940 roku został zamordowany przez NKWD w Charkowie i pogrzebany w

Piatichatkach. Od 17 czerwca 2000 roku spoczywa na Cmentarzu Ofiar Totalitaryzmu w Charkowie.

Pułkownik Józef Adam Pecka był wyróżniającym się oficerem, o czym świadczą opinie przełożonych, tj.:

gen. por. Leon Berbecki: „wybitnie dzielny i brawurowy oficer”;

gen. bryg. Karol Krauss: „Oficer o wybitnej inteligencji wyższej ponad przeciętną miarę [...]. Posiada wszelkie wymagane przymioty charakteru, energii i wyszkolenia wymaganej od oficerów sztabu generalnego. Służbę liniową zna dobrze. Posiada pełne kwalifikacje na dowódcę kompanii i baonu.”;

gen. bryg. Jerzy Wołkowicki: „Wybitny oficer liniowy. Z ćwiczeń aplikacyjnych przegląda już wybitny, przyszły pracownik w Sztabie Generalnym.”

gen. bryg. Włodzimierz Maxymowicz-Raczyński: „Zarówno w pracy wojskowej jak i społecznej niezmiernie – daje z siebie znacznie więcej niż tego wymaga obowiązek. Należy do typu pracowników niesłychanie skromnych, którzy nie wysuwają się, woląc pozostać w cieniu. Tak w wyszkoleniu wojska jak i w stosunkach ze społeczeństwem swoim rozumem, taktem i spokojem oddał Państwu wielkie zasługi.”.

Postanowieniem nr 112-48-07 Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego z dnia 5 października 2007 roku płk Józef Adam Pecka został awansowany pośmiertnie do stopnia generała brygady. Awans został ogłoszony dnia 9 listopada 2007 roku w Warszawie w trakcie uroczystości „Katyń Pamiętamy – Uczcijmy Pamięć Bohaterów”.

Za męstwo, odwagę i pełną oddania służbę odznaczony:

Krzyżem Virtuti Militari V klasy,

Krzyżem Niepodległości,

Krzyżem Walecznych (czterokrotnie),

Krzyżem I Brygady Legionów,

Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi,

Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski,

Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918 - 1921,

Medalem 10-lecia Odzyskania Wolności,

Rumuńskim Orderem Orła Białego IV klasy,

Odnaką I Brygady za wierną służbę w 1916 roku (odznaczony bezpośrednio przez Józefa

Piłsudskiego)

Materiał opracowano na podstawie zasobów Wojskowego Biura Historycznego w Warszawie o sygnaturze: I.480.774 oraz informacji uzyskanych od rodziny - żyjącej wnuczki p. Joanny Sibińskiej oraz Stowarzyszenia "Rodzina Katyńska" w Łodzi.

zdjęcia Piotr Niemiec

Wnuczka Generała Pecki Pani

ppłk SG Rafał Grzejszczak

Dariusz Lutyński składa podziękowania Pani Joannie Sybińskiej

Komendanta NwOSG wręcza Medal Pamiątkowy za Zasługi dla Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej Prezesowi Stowarzyszenia "Rodzina Katyńska" Panu Januszowi Lange

Joanna Sybińska w towarzystwie syna oraz komendantów - NwOSG i Placówki SG w Łodzi

Pani Dorota Ryl Wojewoda Łódzki podczas wystąpienia

podczas odczytywania listu od wnuczka Generała Pecki - prof. Jacka Ojrzanowskiego

Pani Dorota Ryl Wojewoda Łódzki podczas wystąpienia

ppłk SG Rafał Grzejszczak Komendant PSG w Łodzi podczas wystąpienia

Pan Marcin Grzelak Okręgowy Inspektor Pracy podczas wystąpienia

Pani Kazimiera Lange Przewodnicząca Rady Federacji Rodzin Katyńskich w Warszawie podczas wystąpienia

Pan Janusz Lange wręcza płk. SG Dariuszowi Lutyńskiemu Medal Pamiątkowy Stowarzyszenia "Rodzina Katyńska " w Łodzi

Pan Janusz Lange wraz z małżonką Kazimierą Lange wręczają Medal Pamiątkowy Stowarzyszenia "Rodzina Katyńska " w Łodzi Komendantowi Placówki Straży Granicznej w Łodzi ppłk. SG Rafałowi Grzejszczakowi

Rodzinne zdjęcie potomków gen. bryg. Józefa Adama Pecki pod pamiątkową tablicą

Uczestnicy uroczystości zwiedzający wystawę przygotowaną ku czci gen. bryg. Józefa Adama Pecki

Funkcjonariuszka z PSG w Łodzi st. chor. SG Edyta Płocka podczas występu wokalnego

Gratulacje od Pani Hanny Zdanowskiej.

Zarząd Województwa Łódzkiego.

Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi.

Izba Skarbowa w Łodzi.

Wojskowe Centrum Rekrutacji w Łodzi.

9. Łódzka Brygada Obrony Terytorialnej.

Główny Inspektor Pracy.

31. Zgierski Wojskowy Oddział Gospodarczy.

Gratulacje Służba Więzienna.

List gratulacyjny Straż Miejska w Łodzi.